

**Niet
onbeperkt
genoeg**

**Geef iedereen een kans om van
betekenis te zijn op de arbeidsmarkt.**

Niet

onbeperkt

genoeg

Zo'n 1 miljoen Nederlanders vallen tussen wal en schip. Ze hebben een afstand tot de arbeidsmarkt, maar zijn 'niet beperkt genoeg' voor een plek in het doelgroepregister van de banenafpraak. Tegelijkertijd concurreren ze met 'gezonde' werknemers die geen aanpassingen of begeleiding nodig hebben. Voor velen is het daardoor lastig een plek te vinden op de arbeidsmarkt.

In dit boekje krijgt een aantal van deze mensen een stem. Zij deelden hun verhaal bij het meldpunt 'Ik ben niet beperkt genoeg' en uiten daarmee hun onvrede over het systeem. Wat zijn hun ervaringen? Waar verlangen ze eigenlijk naar? Een rode draad lijkt dat ze vooral zoeken naar zekerheid, perspectief, begrip en de kans om van betekenis te zijn.

We willen dat deze verhalen iets losmaken en bijdragen aan verandering. Want er is ruimte voor iedereen om mee te doen en van waarde te zijn.

Ik wil

zekerheid

**De manager
legde uit dat
ze de functie
eigenlijk te zwaar
voor me vonden,
al deed ik mijn
werk inhoudelijk
goed.**

Marijke

“Ik had een jaarcontract en dat is niet verlengd. Volgens de P&O-medewerker was dit normaal, omdat een jaarcontract per definitie afloopt. De manager legde uit dat ze de functie eigenlijk te zwaar voor me vonden, al deed ik mijn werk inhoudelijk goed. Dat hebben ze me nooit eerder verteld. Ik ben gediagnosticeerd met het hypermobiliteitssyndroom en heb goede en mindere momenten. Ik ben er altijd open en eerlijk over geweest. Ik kreeg wat aanpassingen op de werkplek en ben in overleg met de bedrijfsarts een dagje minder gaan werken. Uiteindelijk vonden ze het risico blijkbaar te groot dat ik ziek zou worden. Nu zoek ik een baan voor 16 uur, het liefst in mijn eigen woonplaats, maar zoiets is bijna onvindbaar. Om een plekje voor mijn kinderen op de kinderopvang te behouden, neem ik werk aan dat eigenlijk niet bij me past, inhoudelijk en fysiek. De keuze is aan mij, maar ik vind het erg moeilijk.”

**Gelukkig heb ik
nu weer werk,
maar wat een strijd
en stress is het
geweest.**

Gerda

“Sinds 2011 ben ik eenzijdig doof door een binnenoorontsteking. Mijn oude vak in de beveiliging kan ik niet meer uitvoeren. Als ik solliciteer en vertel over mijn doofheid wordt er eerst gevraagd of ik binnen de banenafpraak val. Dat is dus niet het geval. Even later krijg ik te horen dat iemand anders beter binnen het profiel past. Ik heb me te pletter gesolliciteerd en kies er nu voor niets meer te zeggen over mijn beperking. Voor het UWV ben ik immers gezond en heb ik 100 procent verdiencapaciteit. Ik ben hartstikke gemotiveerd en leergierig. En ik sta open voor allerlei werk. Maar door deze ervaringen ben ik de wanhoop nabij. Natuurlijk heb ik een indicatie banenafpraak aangevraagd. Maar hiervoor kom ik niet in aanmerking. Inmiddels ben ik werkzaam als monteur kleine blusmiddelen, maar met een tijdelijk contract. Gelukkig heb ik nu weer werk, maar wat een strijd en stress is het geweest.”

Ik wil zekerheid

“Ik heb een posttraumatische stressstoornis en sta al tien jaar in de overlevingsstand. Volgens het UWV kan ik vier uur per week werken. Ik vind dat prima, maar ik heb wel een aanvulling nodig. Want ik heb veel schulden.”

“Ik heb een autismspectrumstoornis. Door snelle overprikkeling kan ik maximaal 24 uur per week werken. Maar 24 uur werken in de ICT is geen optie, en daarom word ik nergens aangenomen. Zo heb ik dus nauwelijks kans om te groeien en carrière te maken.”

“Ik werkte twee maanden op een proefplaatsing, dus mijn werkgever hoefde geen salaris te betalen. Maar ik werd gezien als kostenpost, want ik heb begeleiding nodig. De proefplaatsing is dan ook niet omgezet in een contract. In totaal heb ik vier proefplaatsingen gehad, slechts één daarvan leidde tot werk. Meestal krijg ik de mededeling pas een week voor de beëindiging. In feite moet ik er altijd zelf om vragen of ik mag blijven. Negatieve feedback krijg ik eigenlijk nooit, werkgevers zijn blij met me. Pas op het laatste moment komt het issue ‘begeleiding’ om de hoek kijken. Eerder wordt er niet over gerept.”

“Mensen met een WIA-status vallen tussen wal en schip. Werkgevers kiezen sneller voor iemand uit het doelgroepregister.”

“Op Wajong heb ik geen recht, omdat er is bepaald dat er kans is dat ik één uur per dag kan werken. Hoe moet dat tot een leefbaar inkomen leiden? Wat me vooral ergert is dat ze een beslissing maken op basis van een onzekere toekomstvoorspelling.”

“Ik was zzp’er. Toen ik chronisch ziek werd en niet meer kon werken, kwam ik in de bijstand. Zou ik onder de banenafpraak vallen, dan was het een stuk gemakkelijker om weer aan het werk te gaan. Dan is het risico van tijdelijke uitval niet voor de werkgever.”

“Door spina bifida kan ik alleen met krukken lopen. Ik gebruik vaak een rolstoel en rijd in een aangepaste auto. Van mijn vijftiengste tot mijn vijfenveertigste heb ik in de ICT gewerkt, daarna is het niet meer gelukt betaald werk te krijgen. Voor het doelgroepregister ben ik ‘te goed’ qua verdien capaciteit. Sinds 2017 zit ik in de bijstand. De grote werkgevers willen alleen iemand die meetelt voor de banenafpraak.”

“Mijn chef is erg blij met me, maar wil me niet in dienst nemen. Ik ben te duur, en daarom werk ik noodgedwongen als vrijwilliger. Nu heeft mijn chef via een regeling van de gemeente en het UWV iemand aangenomen die dezelfde taken uitvoert. Van collega’s begreep ik dat deze werknemer net zo’n functiebeperking heeft als ik. Maar hij krijgt wél alle hulp en mogelijkheden. Waarschijnlijk vanwege een vinkje in het doelgroepregister.”

**Ik wil
begrip**

**Nu zou ik
graag beschut
werk doen,
maar daarvoor
ben ik 'niet beperkt'
genoeg.**

Dominique

“Ik ben re-integratiedeskundige van beroep en heb sinds tien jaar MS. In die tijd was ik thuis met de kinderen. Een vaste baan zat er daarna niet meer in. Ik heb erg veel last van vooroordelen en gesloten deuren gehad.

Uiteindelijk heb ik via meerdere bezwaarprocedures een urenbeperking en een no-riskpolis gekregen. Nu zou ik graag beschut werk doen, maar daarvoor ben ik 'niet beperkt' genoeg. Ik ervaar weinig tot geen steun van het UWV. Daarbij begrijpt zowel de verzekeringsarts als de re-integratiedeskundige weinig van cognitieve klachten. Dit gaat ten koste van een juiste beoordeling, terwijl ik genoeg informatie kan aanleveren van mijn klinisch psycholoog en de neuroloog. Ik ben voor een 'ontschotting' tussen alle doelgroepen. En ik wil dat professionals hun kennis over cognitieve klachten vergroten. Daarbij zouden chronisch zieken eerder in aanmerking moeten komen voor de no-riskpolis. Mijn ziekteperiode was een 'waste of time' en heeft alle partijen veel geld en onnodig veel stress en energie gekost.”

Ik heb een aanvraag ingediend voor het doelgroepregister, maar ik vrees dat ik het antwoord al weet."

Brenda

"Ongeveer vijftien jaar geleden kreeg ik de diagnose autismespectrumstoornis. Ik heb een Wajong-uitkering aangevraagd, maar die werd afgewezen. Ik was namelijk niet voor mijn achttiende gediagnosticeerd. Ik had het al die jaren toch ook gered? Maar dat is absoluut niet waar. Ik was heel vaak ziek en heb in nog geen vijf jaar tijd twee keer een burn-out gehad. Allemaal gereleteerd aan de werkomgeving. Toen mijn werk stopte, vond ik helaas geen nieuwe geschikte baan. In januari liep mijn uitkering af. Ik moest dus wel iets aannemen om aan een beetje inkomen te komen. Ik maak nu op vijf verschillende adressen schoon en ik vind het verschrikkelijk. Steeds schakelen, veel communiceren. Thuis lukt het me al niet om het huishouden te doen. Ik wil heel graag werken. Maar ik moet het wel aankunnen. Ik heb een aanvraag ingediend voor het doelgroepregister, maar ik vrees dat ik het antwoord al weet."

Ik wil begrip

'Ik mag starten bij de meldkamer van de politie, op voorwaarde dat ik het vinkje in het doelgroepregister heb. Alleen ... dat vinkje heb ik niet, want mijn arbeidsvermogen is een aantal jaar geleden op nul geschat. Mijn situatie is nu verbeterd en daarom wil ik opnieuw 'getaxeerd' worden. Het UWV heeft hier vanwege personeelstekort pas over twee jaar tijd voor. Terwijl ze bij de politie schreeuwen om mensen, kan ik dus niet aan de slag. Vanwege een systeem dat niet deugt.'

"De combinatie van een 'normale' baan met een ziekte die zo grillig verloopt is moeilijk. Werkgevers missen vaak begrip en inlevingsvermogen."

"Ik kan niet zoveel als iemand zonder beperking. Maar zo word ik wel ingezet. Dat ervaar ik als belastend."

"Drie jaar geleden had ik een psychose en ik houd last van wanen. Ik ervaar weinig begrip bij werkgevers. Ik heb zelf zes jaar als zorgverlener gewerkt, maar nu ik zelf hulp nodig heb, is die allesbehalve adequaat."

"Ik voel me niet serieus genomen, door geen enkele instantie. Er is toch niks te zien? Ik word daardoor altijd overschat."

"Ik ben beperkt belastbaar, maar dat vindt iedereen maar vreemd. Je ziet ook niets aan me. Ik vind het lastig om hiermee om te gaan."

"Door slijtage aan mijn rug heb ik zenuwpijn. Maar de arts die me keurde nam me niet serieus. Het kwam erop neer dat zo veel mensen last hebben van hun rug."

"Als ik ergens solliciteer is het al snel: kom maar terug met een Wajong. Maar voor een Wajong ben ik te goed."

"Mijn autistische zoon heeft, na een lange zoektocht en veel ondersteuning, een vast contract gekregen als software developer. Het is heel moeilijk om uit te leggen dat iemand, ondanks een hoge intelligentie, toch begeleiding nodig heeft."

"Men is van mening dat mijn handicaps niet bestaan."

"Volgens het UWV is een normale baan haalbaar. Er wordt in het verslag aangegeven dat ik gewoon moet 'wennen' aan opnieuw werken en aan nieuwe taken."

"Vanwege hyperreactieve luchtwegen heb ik een aparte werkruimte nodig en aangepaste werktijden. Als ik dit tijdens een sollicitatiegesprek vermeld, sta ik gelijk op achterstand tegenover gezonde kandidaten."

Ik wil

perspectief

**Werkgevers zetten
vol in op
inclusiviteit, maar
zoeken niet flexibel
naar oplossingen
voor aantrekkelijke
kandidaten met een
niet zichtbare
beperking.**

Stefanie

“Bij mijn sollicitatie was ik open over mijn energiebeperking. Ik zou een functie van 28 uur met bepaalde aanpassingen goed aankunnen. Na twee gesprekken vertelde de manager dat ze erg enthousiast over me waren, maar dat ze iemand hadden aangenomen die fulltime kon werken. Wel wilden ze kijken of ze me konden aannemen via de banenafpraak, want dat was aantrekkelijker. Om daarvoor in aanmerking te komen, moest ik minder dan het minimumloon verdienen. Ik heb juist altijd meer dan het minimumloon verdiend. Maar de beperking is er wél. Ik ben toe aan een nieuwe stap, ik wil me verder ontwikkelen. Maar ik zit vast in mijn huidige baan. Werkgevers zetten vol in op inclusiviteit, maar zoeken niet flexibel naar oplossingen voor aantrekkelijke kandidaten met een niet zichtbare beperking. Dan vallen ze terug op de veiligheid van de banenafpraak. Een gemiste kans. Zeker voor een overheidsorganisatie.”

Als ik vertel dat ik geen Wajong heb, voel ik de aandacht wegglijden. Daarna volgt al snel de mail dat ik niet 'binnen het profiel pas'.

Rob

“Ik heb de pech dat ik een zeer zeldzaam gedefect heb. Daardoor ben ik slecht ter been en dat is duidelijk zichtbaar. Met mijn beperking is prima te leven. Alleen op werkgebied blijf ik problemen tegenkomen. Ik kom niet in aanmerking voor een Wajong, want ik kan volgens het UWV 40 uur per week kantoorwerk doen. Bij een sollicitatiegesprek zien werkgevers vooral mijn beperking. Als ik vertel dat ik geen Wajong heb, voel ik de aandacht wegglijden. Daarna volgt al snel de mail dat ik niet 'binnen het profiel pas'. Ze willen me gewoon geen normaal salaris betalen, denk ik dan. En als ik een baan vind, dan ga ik er na een tijdje weer uit via tijdelijke uitzendcontracten. Ik ben 35 jaar en heb nog nooit een contract voor onbepaalde tijd gekregen. Hierdoor kan ik geen carrière maken, geen hypotheek krijgen, geen huis kopen en geen pensioen opbouwen. Dit doet pijn, ik ervaar weinig toekomstperspectief.”

Ik wil perspectief

“Sinds mijn vijftiende weet ik dat ik ADD en autisme heb. Na het vmbo heb ik een opleiding autotechniek niveau 2 gevolgd maar niet afgerond. Het is moeilijk om passend werk te vinden. Ik zit nu in de bijstand. Je wordt er moedeloos van.”

“Met twee afgeronde hbo-opleidingen ben ik bij de overheid terechtgekomen, met onzekere contracten. In 2014 raakte ik in een burn-out. Sinds twee jaar probeer ik weer aan het werk te komen. Maar door mijn hoge opleidingsniveau sta ik er alleen voor. Wat me steekt is dat juist grote organisaties, die inclusiviteit hoog in het vaandel hebben, niks laten weten. Ik heb eigenlijk geen motivatie meer om iets te gaan doen. Ik voel me vergeten door alles en iedereen.”

“Als universitair geschoolde met gedeeltelijke WIA word ik geacht mezelf wel te redden. Ik kan alleen nog parttime werken. Daardoor is mijn oude functie als manager niet meer mogelijk. Ik moest verplicht solliciteren op mbo-functies. Werkgevers vonden me dan vaak overgekwalificeerd. Grote organisaties als de Rijksoverheid hadden belangstelling, maar mochten me niet aannemen omdat ik niet in het doelgroepregister sta.”

“Als werkgevers nog niet van mijn bovenbeenamputatie afweten, heb ik vaak binnen een uur al verdere uitleg over de baan. Als ik dan mijn amputatie vermeld, hoor ik niks meer.”

“Werkgevers zien me vaak als te intelligent en zelfstandig voor een werkplek met begeleiding. Die houden ze liever vrij voor mensen ‘die de begeleiding wél nodig hebben’. Maar ik ben ook niet ‘goed genoeg’ voor een gewone baan. Ik val dus overal tussen en kan alleen op plekken terecht voor vrijwilligerswerk. Uitzichtloos voor een twintiger met goede sociale vaardigheden en gezond verstand. Ik wil wel, maar voor mensen zoals ik zijn er geen opties.”

“Ik heb een heupafwijking en fibromyalgie. De verzekeringsarts heeft mijn aanvraag afgewezen, zonder mij te zien of te spreken. Ik ben me nu aan het omscholen naar de ICT. Een parttimebaan of traineeship lijkt me ideaal. Maar zelfs bij de Rijksoverheid zijn de traineeships fulltime. Hoezo inclusiviteit?”

“Ik zit thuis sinds oktober 2010. Volgens het UWV is er met mijn verdiencapaciteit niets mis. Maar ik ben rolstoelgebruiker en daardoor loop ik veel werk mis. Werkgevers willen vooral mensen die meetellen voor de banenafpraak. Een nogal uitzichtloze situatie dus.”

“De psychiater, de jobcoach, de re-integratiebegeleider, de arbeidsdeskundige: ze raden me allemaal af om een indicatie aan te vragen. ‘Dat hoef jij niet te proberen’, zeggen ze dan. Ik vind dat spijtig, want ik zie vaak vacatures voorbijkomen die net iets voor mij zijn. Op de reguliere arbeidsmarkt kom ik al jaren niet verder dan werkervaringsplekken en vrijwilligerswerk.”

Ik wil iets

betekenen

**Het is tijd dat
mensen met
een beperking,
hoe klein ook,
emanciperen.**

Lotte

“Ik ben hoogopgeleid en werk mijn hele leven al voor de overheid. Sinds een aantal jaren heb ik niet-aangeboren hersenletsel. Ik heb tinnitus, raak sneller overprikkeld en vermoeid en heb een gedeeltelijke gehoorbeperking. Eigenlijk wil ik doorgroeien naar een leidinggevende functie. Maar die zijn bijna altijd voor 36 tot 40 uur. Ik trek dat niet. En flexibiliteit is er amper. Ook ervaar ik soms impliciet dat ik als vrouw met een beperking als kwetsbaar of ‘te gevoelig’ word weggezet. Waarom kijken werkgevers niet naar de waarde die iemand meebrengt? Want juist mensen met een beperking hebben vaak hard gewerkt om te komen waar ze zijn. Ze zijn veerkrachtig, empathisch en hebben geleerd dat het leven niet maakbaar is. Het is tijd dat mensen met een beperking, hoe klein ook, emanciperen. En dat we strijden voor een empathische, ‘volmaakte’ samenleving, waarin iedereen iets kan bijdragen vanuit waarde, en niet vanuit beperking.”

De klantmanager van de gemeente gaf me de tip een niet al te positief beeld van mezelf neer te zetten.

Leo

“Door een verkeersongeval ben ik voor 30 procent verbrand, met amputatie van een aantal vingers en een hersenbeschadiging tot gevolg. Ik loop regelmatig vast in woorden. Na veel operaties en een lang revalidatietraject wil ik weer aan het werk.

Als niet-uitkeringsgerechtigde kwam ik terecht bij de gemeente. De gemeente adviseerde me een indicatie aan te vragen bij het UWV. De klantmanager van de gemeente gaf me de tip een niet al te positief beeld van mezelf neer te zetten. Ik moest vooral de negatieve kanten van mijn handicap benoemen, zei ze. En uitleggen dat ik niet zelfstandig kon werken. Uiteindelijk heb ik de indicatie banenafpraak niet gekregen. Ik wil die ook helemaal niet, maar met de verklaring op zak word ik nu eenmaal sneller geholpen aan werk en beter ondersteund. Waar moet ik nu terecht? Ik wil gewoon gelijkwaardig deelnemen aan de samenleving. Mee-doen. Nu ben ik weer werkloos, zonder uitkering.”

Ik wil iets betekenen

“Door mijn autisme kan ik niet goed in een kantoorruimte functioneren. Omdat ik 25 jaar ‘normaal’ heb gewerkt, kom ik niet in het doelgroepregister. En dat betekent dat ik af en toe toch interessante functies mis of niet eens op gesprek mag komen.”

“Ik heb een bachelor psychologie behaald. Ondanks dat ik goed kan leren, word ik zelfs voor mbo-baantjes niet aangenomen omdat ik stotter. Zo heb ik een maand bij een tankstation gewerkt. Na de proefmaand werd gezegd dat ik het verhaal over bomen planten ter compensatie van de CO₂-uitstoot niet snel genoeg vertel aan klanten.”

“Ik kreeg zo'n vier jaar geleden de diagnose Asperger. Ik heb twee masters, ruime internationale werkervaring, maar ik heb moeite met het vinden en houden van gepast werk. Voor de banenafpraak kom ik niet in aanmerking.”

“Sommige werkgevers zeiden: ‘als je nou onder de banenafpraak zou vallen, dan had ik je nog wel kunnen aannemen.’ Dat zetten ze natuurlijk niet zwart op wit.”

“Na de LOM-school, het speciaal onderwijs en het rehabilitatiecentrum heb ik mijzelf op de universiteit geknokt. Als afgestudeerd historicus krijg ik toch minder geld dan ik zou moeten krijgen.”

“Ik wil wel werken, maar werkgevers durven het gedoe van werkplekonderzoek, ondersteuning en aanpassingen niet aan. Inmiddels werk ik al tien jaar niet meer, al zou ik natuurlijk best iets kunnen betekenen.”

“Ik kreeg pas op latere leeftijd mijn diagnose. Maar met ‘slechts’ die WIA-status tel je niet mee voor het quotum en ben je dus niet interessant voor de zogenaamd inclusieve werkgevers. Frustrerend. Hierdoor loop ik heel wat kansen mis. En de maatschappij ook. Veel mensen staan aan de kant terwijl ze met ondersteuning wel degelijk een wezenlijke bijdrage kunnen leveren.”

“Ik heb de chronische ziekte fibromyalgie en een angststoornis. Ik heb hierdoor elke dag pijn en ben altijd moe. Volgens het UWV kan ik makkelijk 40 uur in de week werken, als ik een zittend beroep zou kiezen. Dit slaat gewoon nergens op. Ik ben te ziek om ‘gewoon’ mee te doen met de maatschappij maar te gezond om hulp te krijgen.”

“Zonder het vinkje ‘banenafpraak’ mag ik niet reageren op banen die zijn bedoeld voor mensen met een arbeidsbeperking. Ik kreeg het advies van recruiters om maar gewoon mee te dingen in het reguliere sollicitatiecircuit, terwijl ik niet kan concurreren met kandidaten zonder handicap. Ik ben gepromoveerd, ik heb gerevalideerd om weer te kunnen werken en ik ben ontzettend gemotiveerd om te werken. Maar dat is niet genoeg.”

Wij zijn

Start Foundation is een onafhankelijk maatschappelijk ontwikkelaar die zich hardmaakt voor een maatschappij waarin iedereen werkt en die voor iedereen werkt. Hiervoor zetten we zelf actief projecten op, agenderen we issues, mengen we ons in het publieke debat en investeren we geld in initiatieven waarin we geloven en die passen bij onze visie. We bieden ons netwerk, onze kennis, onze tijd en ons geld.

In deze bundel komt dat allemaal mooi samen. We hebben de verbinding gelegd met gelijkgestemde organisaties, onze medestrijders. Samen met hen streven wij naar een eerlijke arbeidsmarkt die voor iedereen werkt.

Colofon

Copyright © 2022 Start Foundation;

Deze bundel is mogelijk gemaakt door:
CNV Jongeren, Ctalents, Emma at Work, Inklusie,
Onbeperkt aan de Slag, Onbeperkte Denkers,
Wij Staan Op!, ImPower, JongPiT, Ieder(in),
Stichting Support Stotteren & Start Foundation

Tekst & Redactie: Annemijn Molenaar
Ontwerp & Illustraties: Studio Catsburg

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/
of openbaar worden gemaakt door middel van druk,
fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze
dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de
uitgever.

